

קבוצות

$A \times B = \{(a,b) : a \in A, b \in B\}$

יחס קבוצה A הוא קבוצה $A \times A$.

הקבוצה הקרובה
... $B \rightarrow A$

לכל: היחס "a < b" המסדר הממשי הוא

קבוצה $\{(a,b) : a < b\}$

הקבוצה הממשיים: $\mathbb{R}$ מוסדר יחס $<$ המקיים:

הקבוצה $\mathbb{R}$ היא קבוצה סגורה תחת חיבור וחיסור.

המקסימום: $a < b, b < a, a = b$

הקבוצה הממשיים: אם $a < b$ אז $a < c$ ו- $b < c$

הקבוצה הממשיים: אם $a < b$ ו- $c \in \mathbb{R}$ אז $a + c < b + c$

הקבוצה הממשיים: אם $a < b$ ו- $c > 0$ אז $a \cdot c < b \cdot c$

אם $a > 0$ אז

אם $a < b$ אז $b > a$

אם $a < 0$ אז

אם $a < b$ ו- $a = b$

אם $a \geq 0$ אז

הקבוצה הממשיים היא קבוצה סגורה תחת חיבור וחיסור.

$a < b \leq c \leq d < e \Rightarrow a < e$

הקבוצה הממשיים: (הקבוצה הממשיים) אם $a < b$ ו- $c < d$ אז $a + c < b + d$

אם $a < b$ אז $a + c < b + c$

אם $a + c < b + c$ אז $b + c < b + d$

אם $b + c < b + d$ אז $a + c < b + d$

אם $a + c < b + d$ אז $a + c < b + d$

הקבוצה הממשיים: (הקבוצה הממשיים) אם $a > b > 0$ ו- $c > d > 0$ אז $a \cdot c > b \cdot d$

הקבוצה הממשיים: אם $a > b$ ו- $c > d$ אז $a \cdot c > b \cdot d$

אם ורק אם

אם: (היפוך כיוון אי שוויון) $a > b$ אם $-a < -b$

הוכחה: נניח $a > b$ ונכתוב $-a < -b$.

נניח שלא מתקיים $-a < -b$, אז $-a = -b$ או $-a > -b$.

אם $-a = -b$ אז $a = b$, בסתירה להקדמת השוויון.

אם $-a > -b$ אז נכתוב שוויון $b > a$ ונקבל סתירה בסתירה לשוויון.

הכיוון ההפוך: אם $-a < -b$ אז $-b > -a$.

ע"פ השוויון שכתבנו, $a > b \Leftrightarrow -(-b) < -(-a)$, $b < a \Leftrightarrow a > b$.

אם: אם $b > a$ ו- $c < 0$ אז $ac < bc$.

הוכחה: $c < 0 \Leftrightarrow -c > 0$

$$-ca > -cb$$

$$cb > ca \Rightarrow ac < bc$$

חוקי הסימנים:

(א) אם $a > 0, b > 0$ אז $a+b > 0$ ו- $ab > 0$

(ב) אם $a < 0, b < 0$ אז $a+b < 0$ ו- $ab > 0$

(ג) אם $a < 0, b > 0$ אז $ab < 0$

הסקנה: $\forall a \in \mathbb{R}, a^2 \geq 0$, אם $a^2 = 0$ אז $a = 0$.

הוכחה: לפי השוויון, אם $a > 0$ או $a < 0$,

ע"פ חוקי הסימנים אז $a < 0$ או $a > 0$ אז $a^2 > 0$.

הסקנה: $0 < 1$ (כי $1^2 = 1 > 0$)

הסקנה: $\forall n \in \mathbb{N}, n > 0$, מספר טבעי n .

הוכחה: האינדוקציה, אם $n > 0$ אז $n+1 > 0$.

הסקנה: לא ניתן להחזיר יחס סדר על השדה בין שני האיברים, כי

$$1+1 = 0 \text{ מתקיים}$$

אם: $a > 0$ אז $\frac{1}{a} > 0$.

הוכחה: נניח $\frac{1}{a} \leq 0$. $\frac{1}{a} \neq 0$ ($0 \cdot a = 0 \neq 1$)

לכן $\frac{1}{a} < 0$. נכפול במספר החיובי a נקבל $1 < 0$, סתירה.

אם: $a > b > 0$ אז $\frac{1}{a} < \frac{1}{b}$

אם: $a > b > 0$ אז $a^2 > b^2$

אני שוויון ברנולי: אם n מספר טבעי, $x \in \mathbb{R}$, $x \geq -1$, אז $(1+x)^n \geq 1+nx$

$$n=1 \quad (1+x)^1 = 1+x$$

הוכחה: באינדוקציה ב- n .

$$(1+x)^n \geq 1+nx$$

נניח שמתקיים עבור n :

$$(1+x)^{n+1} \geq (1+nx)(1+x) = 1 + \underbrace{nx+x+nx^2}_{(n+1)x} \geq 1+(n+1)x$$

נכפול ב- $1+x \geq 0$.

$$\geq 1+(n+1)x$$

אם: $x > 0$ אז $x + \frac{1}{x} \geq 2$

$$(x-1)^2 \geq 0$$

הוכחה:

$$x^2 - 2x + 1 \geq 0$$

$$x - 2 + \frac{1}{x} \geq 0$$

נכפול ב- $\frac{1}{x}$.

$$x + \frac{1}{x} \geq 2$$

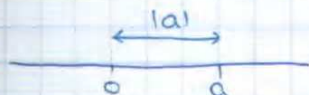
אם: $x_1, x_2, \dots, x_n$ מספרים חיוביים המקיימים $x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n = 1$, אז

$$\sum_{i=1}^n x_i \geq n$$

הערך המוחלט

$$|a| = \begin{cases} a & a > 0 \text{ כל} \\ -a & a < 0 \text{ כל} \\ 0 & a = 0 \text{ כל} \end{cases}$$

תכונות:

 $a \in \mathbb{R}$ כל, $|a| \geq 0$, שוויון רק $a=0$ כל

סימנים: חלקי $\sim$ קבוצה $a > 0$ כל, $(|a|=a > 0 \text{ כל})$, $(|a|=0 \text{ כל}) a=0$,

 $a < 0$ כל, $(|a|=-a > 0 \text{ כל})$

$$|ab| = |a| \cdot |b| \quad (א)$$

$$|a| = |-a| \quad (ב)$$

$$-|a| \leq a \leq |a| \quad (ג)$$

$$|a| = \max(a, -a) \quad (ד)$$

$$|a+b| \leq |a| + |b| \quad (1) \text{ כל שוויון טריגונומי}$$

בנוסף: $a \leq |a|$, $b \leq |b|$

$$\Rightarrow a+b \leq |a| + |b|$$

$$-|a| \leq a \Rightarrow -a \leq |a|, \quad -b \leq |b|$$

$$-(a+b) \leq |a| + |b|$$

$$|a+b| = \max(a+b, -(a+b)) \leq |a| + |b|$$

המרחק בין הנקודות a ו- b הוא $d(a, b) = |a - b|$

טריגונומי: כל שוויון טריגונומי 2: $a, b, c \in \mathbb{R}$ כל $d(a, c) \leq d(a, b) + d(b, c)$

$$d(a, c) = |a - c| = |(a - b) + (b - c)| \leq |a - b| + |b - c| =$$

בנוסף:

$$= d(a, b) + d(b, c).$$

$$|x+1| + |x+7| \geq 10 \quad \text{טריגונומי}$$

$$x \leq -7: \quad x+7 \leq 0 \quad x+1 \leq 0$$

$$-(x+1) + (-x-7) \geq 10 \Leftrightarrow -2x-8 \geq 10 \Leftrightarrow -2x \geq 18 \Leftrightarrow x \leq -9$$

$-7 \leq x \leq -1: \quad x+7 \geq 0, \quad x+1 \leq 0$

$-(x+1) + x+7 \geq 10$

$x \geq -1: \quad x+7 \geq 0, \quad x+1 \geq 0$

$x+1+x+7 \geq 10 \iff 2x \geq 2 \iff x \geq 1$

$\{x: x \geq 1 \text{ ו- } x \leq -9\}$ פתרון:

סיון תעדים בדישה

$[a,b] = \{x: a \leq x \leq b\}$ תעדים הסגור של a ו- b

$(a,b) = \{x: a < x < b\}$ תעדים הפתוח של a ו- b

$[a,b) = \{x: a \leq x < b\}$

$[a,\infty) = \{x: x \geq a\}$

$(-\infty, a) = \{x: x < a\}$

$\{x \geq 1 \text{ ו- } x \leq -9\} =$
 $= (-\infty, -9] \cup [1, \infty)$

תכונות של תעדים

אם $A, B \subseteq \mathbb{R}$ כך ש- $a \in A, b \in B$ ו- $a \leq b$ אז $A \leq B$.
כלומר: $a \in A$ לכל $a \in A$ ולכל $b \in B$ נכון $a \leq b$.

אם $a \in A$ לכל $a \in A$ ולכל $b \in B$ נכון $a \leq b$ אז $A \leq B$.

אם A, B קבוצות של מספרים ממשיים, אז $A \leq B$ אם ורק אם $A \leq B$.

$A \leq \{x\} \leq B$ נכון אם $x \in \mathbb{R}$ ו- $A \leq B$.

$A = \{x: x > 0, x^2 < 2\}$ $B = \{x: x > 0, x^2 > 2\}$

$A \leq B$ נכון:

אם $a \leq b$ אז $a^2 < 2, b^2 > 2$ ו- $a, b > 0$.

אם $a^2 < 2 < b^2$ אז $a^2 > b^2$ ו- $a > b$ נכון.

אם $x=3$ אז $A=[2,3]$ $B=[3,4]$ נכון.

אם: $x > 0$ ו- $x^2 < 2$ אז $\varepsilon > 0$ כך $(x+\varepsilon)^2 < 2$ - e

$$(x+\varepsilon)^2 = x^2 + 2x\varepsilon + \varepsilon^2$$

$$(x+\varepsilon)^2 < x^2 + 4\varepsilon + \varepsilon^2 \quad x < 2$$

$$(x+\varepsilon)^2 < x^2 + 4\varepsilon + \varepsilon = x^2 + 5\varepsilon = 2 \quad \varepsilon \leq 1$$

$$\varepsilon = \frac{2-x^2}{5}$$

$$\varepsilon = \min\left(\frac{2-x^2}{5}, 1\right)$$

אם: $x > 0$ ו- $x^2 > 2$ אז $\varepsilon > 0$ כך $(x-\varepsilon)^2 > 2$ - e

$$(x-\varepsilon)^2 = x^2 - 2x\varepsilon + \varepsilon^2 > x^2 - 2\varepsilon x$$

$$(x-\varepsilon)^2 \geq 2 \Leftrightarrow x-\varepsilon \geq \sqrt{2} \quad \varepsilon = \frac{1}{2}$$

$$2\varepsilon x \leq 4\varepsilon \quad x \leq 2$$

$$-2\varepsilon x \geq -4\varepsilon$$

$$x^2 - 2\varepsilon x \geq x^2 - 4\varepsilon \Rightarrow \varepsilon = \frac{x^2-2}{4}$$

$$(x-\varepsilon)^2 = x^2 - 2x\varepsilon + \varepsilon^2 > x^2 - 4\varepsilon = 2 \Rightarrow \varepsilon = \frac{x^2-2}{4}$$

$$\varepsilon = \min\left(\frac{1}{2}, \frac{x^2-2}{4}\right)$$

אם: $x^2 = 2$ אז $x > 0$ ו- $x^2 = 2$

$$A = \{x : x > 0, x^2 < 2\} \quad B = \{x : x > 0, x^2 > 2\}$$

כדי שכל $x \in A$ יהיה $x \in B$ אז $A \subseteq B$ - e

$$A \subseteq \{x\} \subseteq B$$

נבדוק: $x^2 = 2$

אם $x^2 < 2$ ו- $x^2 > 2$ אז $x^2 \neq 2$

אם $x \in A$ ו- $x^2 < 2$ אז $x \in A$ ו- $x^2 < 2$

אם $x \in A$ ו- $x^2 < 2$ אז $x \in A$ ו- $x^2 < 2$

אם $x \in B$ ו- $x^2 > 2$ אז $x \in B$ ו- $x^2 > 2$

אם $x \in B$ ו- $x^2 > 2$ אז $x \in B$ ו- $x^2 > 2$

אסנף: קיים $x > 0$ יחיד המקיים $x^2 = 2$.

הוכחה: אם $x \neq y$ ($y > 0, x > 0$) $x^2 = y^2 = 2$ אז $x > y$ או $x < y$.

אם $x^2 < y^2$ אז $x < y$.

למספר היחיד המקיים $x^2 = 2$, $x > 0$, נקרא $\sqrt{2}$.

הסקה: $\mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$

משפט: $\mathbb{R}$ מכיל את $\mathbb{Q}$ וקיים $a \geq 0$ קיים $x \geq 0$ יחיד המקיים $x^n = a$.

כאן x נקרא $\sqrt[n]{a} = a^{1/n}$.

אסנף: $x, y \geq 0$ ב $\mathbb{R}$ $\sqrt{xy} = \sqrt{x} \sqrt{y}$.

הוכחה:

$$(\sqrt{x} \sqrt{y})^2 = (\sqrt{x})^2 (\sqrt{y})^2 = xy$$

$$\sqrt{x} \sqrt{y} = \sqrt{xy}$$

אם $x_1, \dots, x_n > 0$ אז:

$$\sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n} \leq \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

הוכחה: נסמן $y_i = \frac{x_i}{\sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}}$ $1 \leq i \leq n$

$$y_1 \cdot y_2 \cdot \dots \cdot y_n = \frac{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}{(\sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n})^n} = 1$$

$$y_1 + y_2 + \dots + y_n \geq n$$

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{\sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}} \geq n \Rightarrow \frac{x_1 + \dots + x_n}{n} \geq \sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}$$

גבול: אולי נדע:

ב $\mathbb{R}$ מספר ממשי x קיים מספר טבעי n כך ש- $n > x$.
 סנפול $\mathbb{R}$ מספר ממשי x יש מספר שלם יחיד n כך ש- $n \leq x < n+1$.
 (לנוכחים שלבים)
 (למספר n קוראים החלק שלם של x , $n = [x]$)

הוכחה: נניח ראשון $n < m$.

$$\begin{aligned} m < n+1 &\Leftrightarrow m \leq X < n+1 \text{ שכן } n \leq X < n+1 \text{ אם } X \text{ שלם} \\ n < m+1 &\Leftrightarrow n \leq X < m+1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \neg (n-m < 1) \Rightarrow n-m = 0 \Rightarrow n=m$$

נניח קיים.

אם x מספר שלם, עבור $(n=x)$.

אם x לא שלם, נניח $x > 0$. ע"פ ארכימדיס $0 < x < m$ עבור מספר טבעי.

$$A = \{n : n \leq x, n \text{ מספר שלם}\} \subseteq \{0, 1, 2, \dots, m\}$$

לכן, A קבוצה סופית, לכן יש ב- A איבר בעל סדר.

$$n \leq x < n+1 \Leftrightarrow n+1 > x \text{ ו- } n \leq x \text{ אם } (n+1 \notin A)$$

אנחנו: a, b מספרים רציונליים $a < b$ ו- $q \in \mathbb{Q}$ המקיים $a < q < b$.

אנחנו צריכים: אם $b-a > 1$ יש מספר שלם n המקיים $a < n < b$.

הוכחה: אם b שלם $b-1 = n$. אחרת $n = [b]$.

$$n \leq b \leq n+1 \Rightarrow n > b-1 > a$$

הוכחה: נניח $a > b$. יפני N מספר טבעי המקיים $N > \frac{1}{b-a}$.

$$Nb > Na$$

$$Nb - Na = N(b-a) > \frac{b-a}{b-a} = 1$$

ע"פ אנחנו הצגנו, יש מספר $m \in \mathbb{Z}$ המקיים $Na < m < Nb$.

האפשרות: קבוצה A קטנה קבוצה צמודה ב- $\mathbb{R}$ אם $a < b$ ו- $x \in A$.

$$\begin{cases} a \in \mathbb{R} \\ b \in \mathbb{R} \end{cases}$$

המקיים $a < x < b$.

$$\Leftrightarrow \mathbb{Q} \text{ צמודה ב- } \mathbb{R}.$$